

BURGERPARTICIPATIE IN TYNAARLO

Toelichting bij het eindrapport

Rekenkamer Tynaarlo & PBLQ

8 april 2025

Vraagstelling

Op welke wijze geeft de gemeente invulling aan burgerparticipatie en wat betekent dat voor de rollen van de raad (kaderstelling, controle en volksvertegenwoordiging)?

Deze hoofdvraag is verdeeld in zes deelvragen.

1. **Beleid:** Hoe vult de gemeente Tynaarlo burgerparticipatie in?
2. **Uitvoering:** Wat betekent deze invulling door de gemeente in de praktijk voor de burgers en de betrokkenheid van de raadsleden?
3. **Doeltreffendheid:** Welke resultaten boekt de gemeente met burgerparticipatie en hoe beoordelen burgers en raadsleden dit?
4. **Doelmatigheid:** In hoeverre zijn de huidige vormen van participatie doelmatig?
5. **Mogelijkheden:** Welke mogelijkheden heeft de gemeente om burgerparticipatie te verbeteren?
6. **Rol van de raad:** Op welke wijze zijn de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheden van de gemeenteraad geborgd met betrekking tot het beleid en de uitvoering van participatie?



Wijze van onderzoek

- ▶ Bestudering schriftelijk vastgelegd beleid, aangevuld met interviews met direct-betrokkenen bij het beleid
- ▶ Aanvullend zijn er drie recente participatiecasussen nader onderzocht, namelijk:
 - de totstandkoming van hondenuitlaatvelden
 - de totstandkoming van de cultuurvisie
 - de herinrichting van de Hoofdweg Eelde-Paterswolde
- ▶ Gesproken is met zowel participanten als met betrokken ambtenaren. De gesprekken hebben zich geconcentreerd op het proces, niet op het resultaat.
- ▶ Tevens heeft een discussiebijeenkomst met raadsleden plaatsgevonden



Bevindingen

- In het vastgelegde beleid heeft de gemeente de nodige waarborgen geformuleerd om inwoners te betrekken bij voorgenomen beleid. In de praktijk hebben de inwoners wisselende ervaringen met de wijze waarop de gemeente invulling geeft aan participatie.
- Daar waar het de overheidsparticipatie betreft wordt de ondersteuning van initiatieven uit de samenleving geregeld als ontoereikend ervaren.
- Binnen de ambtelijke organisatie van Tynaarlo wordt ervaren dat de opbrengsten van participatie bijdragen aan de kwaliteit van het beleid. Er komen nieuwe opvattingen aan het licht en het draagvlak voor het beleid profiteert van de participatie.
- Deelnemers aan participatietrajecten hebben wisselende ervaringen. Sommigen zijn van mening dat ze met hun deelname iets bereikt hebben, anderen zien echter (te) weinig doorwerking.
- Ondanks goede inspanningen slaagt de gemeente er niet altijd in om een voor het beleid brede groep van belanghebbenden te bereiken.
- Het voorbereiden en uitvoeren van participatie vraagt om de nodige aandacht en inspanningen van de organisatie. Het kan leiden tot langdurige processen, terwijl de opbrengsten inhoudelijk wel toegevoegde waarde hebben, maar ook relatief beperkt zijn.
- In het actuele beleid van de gemeente Tynaarlo zijn de nodige waarborgen opgenomen dat de raad voldoende invulling kan geven aan de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheden. In de praktijk zijn de raadsleden er alert op dat aan het waarborgen van randvoorwaarden wordt voldaan. Tegelijkertijd worden in die praktijk wat dat betreft wel tekortkomingen ervaren. Die hebben voornamelijk betrekking op de informatievoorziening over participatie en de uiteindelijke verslaglegging, waarbij ook de inbreng van de deelnemers duidelijk zou moeten worden aangegeven.

Slotconclusie

De gemeente Tynaarlo beschikt over gedegen en goed doordachte uitgangspunten voor participatie. In de praktijk wordt ook in lijn met dit beleid daar invulling aan gegeven, zij het dat er sprake is van de nodige variatie in de uitvoering.

Inwoners die betrokken zijn geweest bij participatieprocessen beoordelen deze wisselend. Sommigen zijn ontevreden over de uitgangspunten, hun speelruimte, de informatievoorziening of de opbrengsten.

De gemeenteraad is in het algemeen in staat om invulling te geven aan de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende verantwoordelijkheden, maar ervaart wel tekortkomingen in de informatievoorziening over participatieprocessen of over de opbrengsten.

Aanbevelingen

Aan het college van B&W:

1. Besteed permanente aandacht aan het belang van participatie.
2. Oriënteer je op aanpakken en werkwijzen om bij participatie de beoogde groep van belanghebbenden beter te bereiken, met name die groepen (jongeren, minderheden) die thans minder actief zijn bij participatie.
3. Zorg voor heldere participatie kaders bij de start van een initiatief en laat deze middels een project/programma-startnotitie vaststellen door de gemeenteraad.
4. Besteed meer aandacht aan de verslaglegging over zowel het verloop van participatieprocessen als over de opbrengsten.
5. Gebruik deze verslagen tevens om invulling te geven aan regelmatige evaluatie van ervaringen met participatie en stel hierbij een verbetercyclus op.
6. Gebruik de verslagen tevens om de gemeenteraad te informeren over participatieprocessen en hun opbrengsten.

Aan de Gemeenteraad:

7. Vraag geregeld om overzichten over lopende participatietrajecten, de inrichting daarvan, de opbrengsten en de evaluatie daarvan.
8. Bespreek tenminste eenmaal gedurende een raadsperiode of er aanleiding is om het participatiebeleid aan te passen.